

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อจากเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งเป็นโรคอุบัติใหม่ และแพร่กระจายอย่างรวดเร็วไปทั่วโลก โดยมีรายงานครั้งแรกจากนครอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน ผู้ป่วยจำนวนมากมีอาการไข้สูง ไอแห้ง อ่อนเพลีย และมีอาการปอดอักเสบโดยไม่ทราบสาเหตุ อาการดังกล่าวองค์การอนามัยโลกได้ประกาศชื่อโรคนี้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 ว่า “Corona-virus Disease 2019” ต่อมาพบการแพร่ระบาดเป็นวงกว้างมากกว่า 100 ประเทศทั่วโลกในระยะเวลาอันรวดเร็ว สำหรับประเทศไทยได้มีการประกาศให้โรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ที่ต้องเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคอย่างเข้มงวด (กรรณิการ์ แสนสุภา และคณะ 2563: 83-97) โดยรัฐบาลไทย ได้กำหนดแนวทางการป้องกันโรคโดยการเดินทางไปในที่ชุมชน มีการกำหนดมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) การใส่หน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า หมั่นล้างมือหรือฆ่าเชื้อด้วยแอลกอฮอล์ รวมทั้งการสังเกตและกักตนเองเมื่อมีอาการต้องสงสัย ทั้งนี้สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของบุคคลในสังคมหลายด้าน เช่น ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการศึกษาที่มีสถานศึกษา จำนวนมาก (อวาทิพย์ แว 2563: 24)

สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่มีนักเรียนอยู่รวมกันจำนวนมาก จึงมีความเสี่ยงสูงที่อาจจะมีการแพร่ระบาดของโรคติดต่อจากเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ในกลุ่มเด็กไปยังบุคคลในบ้านหากมีการระบาดในกลุ่มเด็กขึ้นจะมีผลกระทบในสังคมหรือผู้ใกล้ชิด เช่น ครู พ่อแม่ ผู้สูงอายุที่ติดเชื้อมาจากเด็ก องค์การอนามัยโลก (WHO, UNICEF and CIFRC 2020: online) ได้เสนอแนวทางในการป้องกันและควบคุมโรคระบาดในโรงเรียน โดยให้ตระหนักถึงการป้องกันทางด้านสภาวะแวดล้อมในโรงเรียน สุขอนามัยของนักเรียนและการผ่อนปรนการลาป่วยให้กับครู นักเรียนและบุคลากรทางการศึกษา เมื่อมีอาการป่วย นอกจากนั้นการเว้นระยะห่างทางสังคมเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่สำคัญที่ควรคำนึงถึง โดยให้มีการจัดห้องเรียน

แบบสลับกันมาเรียน ยกเลิกกิจกรรมที่มีการรวมตัวกัน กีฬา เกม และการชุมนุมกันเป็นกลุ่มใหญ่และจัดโต๊ะเรียนให้ห่างกัน อีกทั้งยังส่งเสริมให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนออนไลน์อีกด้วย นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการดูแลนักเรียน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงได้จัดทำแนวทางการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ปีการศึกษา 2563 เพื่อให้โรงเรียนใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัดอย่างมีประสิทธิภาพ (ศูนย์เฉพาะกิจการจัดการศึกษาทางไกลในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563: 6-14) ส่วนกาญจนา บุญภักดิ์ (2563: 1-6) ได้เสนอแนวคิดที่สอดคล้องกันว่า สถานศึกษาต่าง ๆ จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างเร่งด่วนในการพัฒนาการเรียนการสอนของครูมาเป็นแบบออนไลน์เพื่อลดการเผชิญหน้ากัน โดยให้มีการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ทั้งหมด โดยงดเดินทางมาเรียน งดการรวมกลุ่มกันเป็นจำนวนมาก งดกิจกรรมหลาย ๆ กิจกรรมที่จัดเพื่อพัฒนาผู้เรียนมาเป็นแบบออนไลน์

ในด้านมาตรการการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563: 6-14) กำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระลอกใหม่สำหรับนักเรียนในสองรูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 การจัดการเรียนการสอนทางไกลใช้การสื่อสารแบบทางไกลหรือด้วยอิเล็กทรอนิกส์ เช่น Google meet, MS Team, ZOOM, Webex หรือเครื่องมืออื่น ๆ ผ่านการจัดการเรียนการสอนได้ตามความเหมาะสม และรูปแบบที่ 2 ช่องทางการเรียนที่บ้าน (Learn from home) ซึ่งสามารถเลือกเรียนได้หลายช่องทาง เช่น Interactive Education Platform, Youtube ระบบบริหารจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน (LMS) หรือระบบต่าง ๆ ที่หน่วยงานกำหนดหรือสร้างขึ้นต่อเนื่องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาการเรียนการสอนในช่วงต้นของการแพร่ระบาดที่มีการใช้อย่างหลากหลายในการจัดการเรียนการสอนทางไกลด้วยระบบออนไลน์ บนฐานความคิดของการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) ในการบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ได้ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนในรูปแบบออนไซต์ (On-site) ในพื้นที่ที่มีความปลอดภัยและให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการศึกษาเอง เช่น การจัดห้องเรียน การจัดพื้นที่โรงอาหาร พื้นที่หอนอนนักเรียน โดยถือปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โรงเรียนมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ในระดับชั้นเรียน การให้คำปรึกษา การดูแลนักเรียนในหอนอน เนื่องจากนักเรียนที่เข้ารับการจัดการศึกษาจากโรงเรียนในรูปแบบอยู่ประจำ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อจากเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้การบริหารโรงเรียนต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวทางทั้งด้านรูปแบบการบริหารการเรียนการสอน ด้านการเข้าร่วมสังคม ด้านอารมณ์ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมไปสู่รูปแบบที่ไม่คุ้นเคย ซึ่งการที่นักเรียนจะปรับตัวเพื่อดำเนินชีวิตไปตามความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ อย่างมีประสิทธิภาพย่อมต้องอาศัยการปรับตัวในทุกด้าน แนวทางต่าง ๆ จะนำไปสู่การปรับตัว ปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต เพื่อลดความกังวลต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นการปรับตัว (Adaptation or Adjustment) หมายถึง การที่บุคคลสามารถปรับความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมไปตามสภาพแวดล้อม สังคม และสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เข้ากับตนเองและโลกภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีความสามารถที่จะเผชิญและยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นในชีวิต (นันทิชา บุญละเอียด 2554: 89 และ Bernard 1960: 178) ตามทฤษฎีการปรับตัวของ Rogers (1967: 23) อธิบายว่า บุคคลที่ปรับตัวได้จะเป็นตัวของตัวเอง เข้าใจ ยอมรับตนเองและผู้อื่น รวมทั้งสามารถรับรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ ตามความเป็นจริงและสามารถนำประสบการณ์นั้นมาปรับให้เข้ากับโครงสร้างหรือบุคลิกลักษณะของตนเองอย่างไม่ขัดแย้งหรือบิดเบือน พร้อมทั้งรับรู้ความคิดเกี่ยวกับตนเองในเชิงบวก แต่บุคคลที่ไม่สามารถปรับตัวได้จะมีความขัดแย้งระหว่างความคิดเกี่ยวกับตนเองกับประสบการณ์ที่เกิดขึ้นใหม่ ทำให้เกิดความตึงเครียด วิตกกังวล สับสนขาดความแน่ใจ สูญเสียความเป็นตัวของตัวเอง และมีความคิดเกี่ยวกับตนเองในเชิงลบ การทราบถึงระดับการปรับตัวของนักเรียนจะสามารถทำให้ครูที่ปรึกษาทราบถึงสารสนเทศสำคัญที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผน คาดการณ์ ป้องกัน แก้ไขปัญหา และส่งต่อข้อมูลในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องสามารถสร้างแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน สุขภาพจิต การเข้าสังคมและการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนไว้รองรับสถานการณ์ล่วงหน้าได้ส่งผลให้นักเรียนเป็นเยาวชนและทรัพยากรบุคคลที่ดีในอนาคตในที่สุด

การบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์มีกระบวนการพัฒนาทักษะผู้เรียนในด้านการอ่าน เขียน สื่อสาร และมีการดำเนินงานภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา สู่นักเรียนในรูปแบบการจัดการศึกษาแบบนักเรียนประจำให้สามารถมีทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ประกอบอาชีพได้ในอนาคต ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับแนวทางการบริหารจัดการศึกษาในการเตรียมรับความปกติใหม่ (New Normal) (พัชรภรณ์ ดวงชื่น 2563: 78-79) ที่จะเกิดขึ้นหลังวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องบริหารจัดการศึกษาภายใต้รูปแบบ

การดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีตอันเนื่องมาจากมีบางสิ่งมากระทบจนแบบแผนและแนวทางการปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติและเคยคาดหมายล่วงหน้าได้ ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลกระทบต่อการศึกษาทั่วโลก จากผลระบอบแพร่กระจายจากคนสู่คน จากคนหนึ่งกระจายแบบลูกโซ่ตามการเคลื่อนย้ายประชาชน คนติดเชื่อเดินทางไปที่ใด ถ้าไม่ป้องกันก็จะเปิดจุดการแพร่เชื่อที่นั่น และกระจายจากจุดนั้นออกไป จากจุดเกิดติดเชื่อ COVID-19 ซึ่งการจัดการศึกษาได้มีการปรับตัวในเวลากำลังระบอบหรือสถานการณ์วิกฤติ (During Crisis) (เท็องทองแก้ว 2563: 1-10)

การปรับตัวของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ในด้านการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนและเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านระบบฐานข้อมูล ด้านผู้เรียน ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การบริหารหลักสูตร และงานกิจการนักเรียน นักเรียนประจำจึงเป็นสิ่งสำคัญจำเป็นเพื่อให้การบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี เกิดความคุ้นชินในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตลอดจนปัจจัยอื่นที่อาจทำให้ผู้บริหารครู บุคลากรและนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี มีการปรับตัวตามแนวทางของสถานการณ์

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยในจึงได้ศึกษาและบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อนำผลวิจัยไปใช้เป็นฐานในการจัดทำรูปแบบการบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ในยุคชีวิตวิถีใหม่ได้ และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผน พัฒนาระบบงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา รองรับปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการปรับตัวในยุคชีวิตวิถีใหม่อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี
ในยุคชีวิตวิถีใหม่

2. วัตถุประสงค์เฉพาะ

2.1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ในยุคชีวิตวิถีใหม่

2.2 สร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ในยุคชีวิตวิถีใหม่

2.3 ประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ในยุคชีวิตวิถีใหม่

ความสำคัญของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญของการวิจัยดังนี้

1. ให้เกิดความเข้าใจและทราบสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ในยุคชีวิตวิถีใหม่

2. ได้รูปแบบการบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ในยุคชีวิตวิถีใหม่

3. นำผลการวิจัยไปใช้เป็นองค์ความรู้ในรูปแบบการบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาสให้มีคุณภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายการจัดการศึกษาในยุคชีวิตวิถีใหม่ต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้รูปแบบการบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ในยุคชีวิตวิถีใหม่ที่เหมาะสมกับผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mix Methods Research) ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัย

รูปแบบการบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ในยุคชีวิตวิถีใหม่ ครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบการบริหารโรงเรียนประจำ ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารการศึกษา เสรี ชัดแฉ่ม (2538: 3); อุทัย บุญประเสริฐ (2546: 31); อุทุมพร จามรมาน (2541: 22); Bardo and Hartman (1982: 70); Good (1973: 103); Keeves (1988: 559); Willer (1967: 15); (พัชราภรณ์ ดวงชื่น 2563: 78-79); สุวิมล มธูรส (2564: 33-42) และ Force and Unesco (2020: online)

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ประกอบด้วย

2.1 ขั้นตอนการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ในยุคชีวิตวิถีใหม่ ทำการศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่งคือ

2.1.1 ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาในยุคชีวิตวิถีใหม่ เช่น แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับกับการบริหารในยุคชีวิตวิถีใหม่ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในยุคชีวิตวิถีใหม่ กรอบการบริหารงานโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ในยุคชีวิตวิถีใหม่

2.1.2 ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ในยุคชีวิตวิถีใหม่ด้วยแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน จำนวน 515 คน

2.1.3 สังเคราะห์ข้อมูลเพื่อร่างองค์ประกอบหลักของรูปแบบการบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ในยุคชีวิตวิถีใหม่

2.2 ขั้นตอนการสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ในยุคชีวิตวิถีใหม่ และคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ในยุคชีวิตวิถีใหม่

2.2.1 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือสภาพปัจจุบัน และความต้องการรูปแบบการบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ในยุคชีวิตวิถีใหม่ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

2.2.2 ตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ขององค์ประกอบหลัก ร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ในยุคชีวิตวิถีใหม่ โดยทำการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จากผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน

2.2.3 จัดทำคู่มือและทำการประเมินความเหมาะสมของคู่มือ การดำเนินการตามรูปแบบการบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ในยุคชีวิตวิถีใหม่ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน

2.3 ขั้นตอนการประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ในยุคชีวิตวิถีใหม่

2.3.1 กำหนดผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความ เป็นประโยชน์ของรูปแบบ

2.3.2 ประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครองต่อรูปแบบ

2.3.3 วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการประเมิน

3. ขอบเขตระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาในการวิจัย ตั้งแต่ 1 มกราคม 2563-30 เมษายน 2564

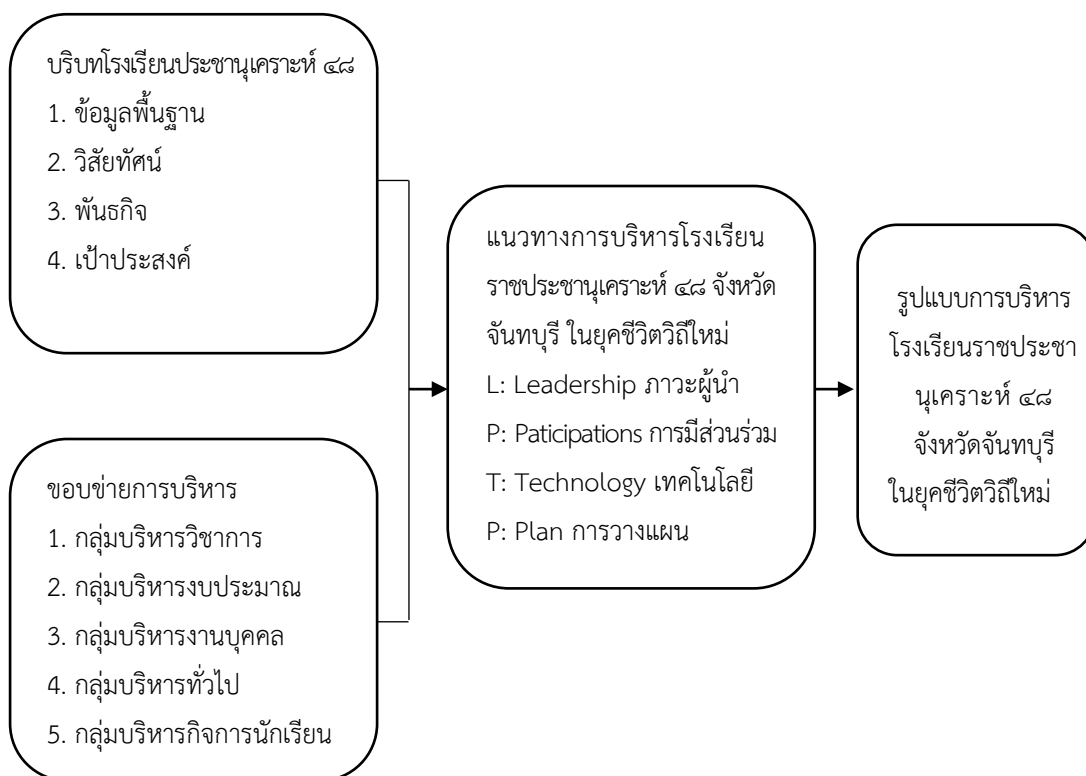
4. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครู นักเรียน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1,193 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 50 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 575 คน และนักเรียน จำนวน 565 คน (โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี 2563)

4.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารและครู กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียน ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie and Morgan (1970: 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 515 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 44 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 234 คน และนักเรียน จำนวน 234 คน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

รูปแบบ หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อจากเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามที่กระทรวงกำหนด โดยโรงเรียนสามารถใช้รูปแบบใดก็ได้ตามความเหมาะสมปลอดภัยในรูปแบบ 3-on ประกอบด้วย Onsite สอนในโรงเรียน On-Air สอนผ่านโทรทัศน์ และ Online สอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ

รูปแบบการบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี หมายถึง แนวทางการดำเนินงานเฉพาะของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ตามขอบข่าย การบริหารงานดังต่อไปนี้ กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มบริหารกิจการนักเรียน กลุ่มบริหารงบประมาณ

และกลุ่มบริหารทั่วไป โดยใช้แนวการบริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วม เทคโนโลยี และการวางแผน

การบริหารจัดการศึกษา หมายถึง วิธีการบริหารของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ตามขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการศึกษา 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป โดยนำหลักธรรมาภิบาลตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญมากำหนดเป็นแนวทางในการบริหารงาน แต่ละด้าน

การบริหารสถานศึกษาในยุคชีวิตวิถีใหม่ หมายถึง สิ่งที่จะเกิดขึ้นหลังวิกฤตโรคติดต่อจากเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีการปรับกระบวนการและแนวคิดในการบริหารสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการจัดรูปแบบการเรียนการสอน การพัฒนาครู ให้พร้อมสู่โลกยุคใหม่ การบริหารหลักสูตร รวมถึงการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน

ชีวิตวิถีใหม่ หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากเดิม เนื่องจากมีบางสิ่งมากระทบจนแนวทางปฏิบัติที่ในชีวิตประจำวันต้องปรับเปลี่ยน สืบเนื่องจากโรคติดต่อจากเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยมีการนำมามาตรการป้องกันและควบคุมโรคมารับใช้ในชีวิตประจำวันตามมาตรการทางสาธารณสุข คือ สวมหน้ากากอนามัย เว้นระยะห่าง ล้างมือบ่อย ๆ ด้วยเจลแอลกอฮอล์และหลีกเลี่ยงการอยู่ในสถานที่แออัด

การศึกษาชีวิตวิถีใหม่ หมายถึง การปรับเปลี่ยน เปลี่ยนแปลง พัฒนา แก้ไข และปรับปรุง ในด้านการบริหารการศึกษา การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน มีการพัฒนาการเรียนรู้ดิจิทัลและเทคโนโลยีจึงเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญของการศึกษา การรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครองนักเรียน นักเรียน ชุมชน โดยมีการพัฒนาเป็นทักษะสังคม เป็นความเชี่ยวชาญในที่สุดการเรียนรู้ ของแต่ละบุคคลนั้นเกิดจากการมีประสบการณ์ต่าง ๆ ของบุคคลนั้นเอง และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงความคิดและพฤติกรรมในระหว่างและหลังโรคติดต่อจากเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

การดูแลนักเรียนประจำโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี หมายถึง การนำมาตรฐานการดูแลนักเรียนประจำ สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและปรับเปลี่ยน

ตามความเหมาะสม เพื่อดูแลชีวิตนักเรียนตลอดระยะเวลาที่พักอยู่ในโรงเรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะส่งผลต่อพัฒนาการในทุก ๆ ด้านของนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการพัฒนาทักษะทางวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะทางอาชีพ

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี
ครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการ ครูอัตราจ้าง
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจากสถานศึกษาตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2547 มีหน้าที่ร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการสถานศึกษา ให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้ทรงคุณวุฒิ และพระภิกษุ

ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง บิดา มารดา หรือผู้อื่นใดที่มีหน้าที่ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในความปกครองในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563

นักเรียน หมายถึง บุคคลที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563